

теңдігінің бұзылуынан. Ылғалтарту, яғни бұрғылау ерітіндісінің дисперті ортасының сазды жыныстарға енуі адсорбция-осмосток үдеріс әсерінен болады. Осы үдерістерге ортақ нәрсе сазды жыныстар элементтерінің құрылымдарының айналасында гидратты қабат пайда болады, бұл қосымша ылғадандыру. Критикалық ылғалдылыққа жеткенде, яғни максималды өсіп, гидратты қабаттарды жапқанда сазды жыныстарда гидратациялық кедергі пайда болады, оның шамасы оқпан жанында 40-тан 1000 МПа жетуі мүмкін, соның әсерінен әртүрлі деформациялар тұтқыр иілгішті ағудан әлсіз бұзылуға дейін барады.